

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 53/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. H., Ž, zastúpeného advokátom JUDr. Ing. J. L., Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7 C/286/2010-249 z 24. novembra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. novembra 2012 doručená sťažnosť J. H., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. Ing. J. L., Ž., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46

ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C/286/2010-249 z 24. novembra 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„... Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 19. 09. 2012, č. k. 7 Co 141/2012-312 potvrdil zamietnutie našej žaloby predovšetkým z dôvodu, že podľa názoru súdu nie je možné zriadiť vecné bremeno vzhľadom na rozpor s verejnoprávnym predpisom (zákon o lesoch - §§ 1, 5, 30, 31).

V zmysle § 31 ods. 6 zákona o lesoch povoliť výnimku zo zákazu výstavby na lesných pozemkoch môžu orgány štátnej správy lesného hospodárstva, pričom sa vyžaduje písomný súhlas vlastníka pozemku - žalovaného. Práve z dôvodu, že takýto súhlas zo strany žalovaného - vlastníka nebol daný, boli sme nútení obrátiť sa žalobou na súd. Ak by žalovaný takýto súhlas dal, nemali by sme dôvod obracať sa na súd.

Z nášho návrhu je zrejmé, že sme sa domáhali usporiadania pomerov medzi vlastníkom pozemku (žalovaný) a nami ako vlastníkmi stavby; pričom ak súd bol toho názoru, že existuje iné - spravodlivejšie usporiadanie pomerov, ako zriadenie vecného bremena, mal tak urobiť - rozhodnúť v napadnutom prvostupňovom resp. odvolacom rozsudku...“

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom okresného súdu č. k. 7 C/286/2010-249 z 24. novembra 2011 a rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru tým, že okresný súd zamietol žalobu sťažovateľa o zriadenie vecného bremena a krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Sťažovateľ považuje už uvedené rozhodnutia za arbitrárne. Podľa názoru sťažovateľa odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva odpoveď na všetky podstatné argumenty uvedené v odvolaní proti prvostupňovému

rozsudku, je neurčité, nepresvedčivé, absentuje vyhodnotenie ním tvrdených a preukázaných rozhodujúcich skutočností. Krajský súd nebral do úvahy sťažovateľom tvrdené skutočnosti o postavení chatiek v subjektívnom omyle a v dobrej viere, ako aj skutočnosť, že zriadenie vecného bremena by bol neporovnateľne menší zásah do ústavou garantovaného vlastníckeho práva ako odstránenie všetkých troch chatiek.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo J. H. na spravodlivú súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom Liptovský Mikuláš postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 286/2010 porušené bolo.

Základné právo J. H. na spravodlivú súdnu ochranu upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd Krajským súdom v Žiline postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 141/2012 porušené bolo.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 7 C 286/2010 zo dňa 24. 11.2011.

Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Krajského súdu v Žiline, č. k. 7 Co 141/2012 zo dňa 19. 9. 2012.

Okresný súd Liptovský Mikuláš a Krajský súd Žilina sú povinní uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátovi JUDr. Ing. J. L., Ž., vo výške 269,58 €.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

1. Pokiaľ ide o rozsudok okresného súdu č. k. 7 C/286/2010-249 z 24. novembra 2011, preskúmaniu ústavnosti tohto rozhodnutia ústavným súdom bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach

fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd (III. ÚS 5/05). Takýmto súdom bol krajský súd, ktorý napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmal v odvolacom konaní a potvrdil ho rozsudkom č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012. V tejto časti ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012, podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavnú neopodstatnenosť.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak

z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľ namietaný rozsudok krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 za ústavne nekonformný je to, že podľa názoru sťažovateľa nedáva odpoveď na všetky podstatné argumenty uvedené v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku, je neurčitý, nepresvedčivý a absentuje vyhodnotenie

sťažovateľom preukázaných skutočností. Podľa názoru sťažovateľa napadnutý rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny.

Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 okrem iného uviedol:

«... V prejednávanej veci sa navrhovateľ podaným písomným návrhom domáhal zriadenia vecného bremena práva cesty k vybudovaným záhradným chatkám, ktoré sú umiestnené na pozemku odporcu KN-C parc. č. 1104/5 - lesný pozemok o výmere 141.853 m², vedenej na odporcu v Správe katastra L. na LV č. 318, a zároveň v zmysle § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka sa domáhal zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve užívania novovytvorených nehnuteľností - rekreačných chatiek umiestnených na vyššie uvedenom lesnom pozemku odporcu...

V ust. § 31 ods. 1 písm. a/ - p/ sú uložené povinnosti (všetkým) slovným vyjadrením „zakázané“, okrem iného pod písm. a/ vykonávať terénne úpravy, stavať ploty alebo budovať chodníky, narušovať pôdny kryt, odvážať lesnú pôdu alebo hrabanku; pod písm. c/ stavať posedy, príbytky alebo tábory mimo vyznačených ciest, pod písm. d/ jazdiť alebo stáť motorovým vozidlom, skútrom, motorovou trojkolkou alebo štvorkolkou mimo vyznačených ciest a jazdiť na bicykli alebo na koni mimo lesnej cesty alebo vyznačenej cesty, na ktoré v dôvodoch rozhodnutia už poukázal aj okresný súd a ktoré boli aj predmetom rozhodnutia OLÚ L. zo dňa 3. 10. 2008 č. OLÚ 08/03368-8RJ, v ktorom okrem iného bola uložená povinnosť navrhovateľovi v rade 1/ odstrániť stavby rekreačných chatiek a zalesniť vzniknuté plochy vhodnými drevinami, v termíne do 30. 6. 2009. Z uvedeného je zrejmé, že podmienky uvedené v zákone o lesoch regulujú právne vzťahy medzi štátom na úseku lesného hospodárstva, ochrany a využívania lesov na strane jednej (verejnoprávny prvok) a na strane druhej povinnými osobami (fyzickými a právnickými osobami), ktoré sa uvedeným podmienkam zákona musia podriaďovať a podľa týchto podmienok aj správať. V zákone o lesoch sú upravené také práva a povinnosti povinným osobám, ktoré nemôžu obmedziť subjekty vykonávajúce ochranu a správu lesov. Za povinné osoby v takomto prípade je potrebné považovať aj navrhovateľov, ktorí podmienky zákona o lesoch nedodržovali, naopak ich porušili, pričom na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu (OLÚ L. M.) boli im uložené povinnosti (navrhovateľovi v rade 1/) na odstránenie týchto

nedostatkov, za nesplnenie ktorých bol uložený správny delikt vo výške 2.000 eur, a to na základe rozhodnutia OLÚ v L. M. zo dňa 4. 3. 2010 č. OLÚ 10/00047-4RJ. Navrhovatelia preto v tomto konaní sa nemohli dôvodne domáhať zriadenia vecného bremena práva prechodu cez lesný pozemok vo vlastníctve odporcu podľa § 151o ods. 3 Občianskeho zákonníka, ako aj zriadenia vecného bremena práva užívania rekreačných chatiek postavených na takomto pozemku podľa § 135c ods. 3 Občianskeho zákonníka, keďže obsah ich práva na základe podaného navrhuje totiž zásahom do výkonu verejného práva na základe zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch. Na základe uvedených skutočností, keďže okresný súd na základe riadne zisteného skutkového stavu správne návrh navrhovateľov ako nedôvodný zamietol, krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako správny potvrdil...»

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Krajský súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 7 C/286/2010-249 z 24. novembra 2011, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Krajský súd v napadnutom rozsudku zaujal stanovisko k námietkam sťažovateľa, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, prečo nie je možné v danom prípade zriadiť vecné bremeno požadované sťažovateľom.

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho sťažnosti ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietaný rozsudok krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012 nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov krajským súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co/141/2012-312 z 19. septembra 2012, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013